

BRIEF: SYSTEM KAUCYJNY

NAJWAŻNIEJSZE:

- **System kaucyjny** został wprowadzony ustawą z **13 lipca 2023 r.** o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 r. poz. 1852). Podstawą była dyrektywa PE i Rady (UE) 2019/904 w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (tzw. dyrektywa SUP).
- Projekt nowelizacji ustawy w zakresie systemu kaucyjnego (UD45), ma celu doprecyzowanie przepisów dotyczących wydawania, cofania i zmieniania zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego. Od początku kadencji MKiŚ zbiera postulaty społeczne i dąży do poprawy ustawy kaucyjnej.
- Obecnie UD45 jest po uzgodnieniach międzyresortowych i konsultacjach społecznych. Projekt uwzględnić będzie m.in. podążanie kaucji za opakowaniem w całym łańcuchu sprzedaży, wyłączenie opakowań po produktach mlecznych, zharmonizowany system oznakowania. Dodatkowo dopuszczono zbieranie butelek szklanych wielokrotnego użytku w funkcjonującym obecnie systemie jeszcze do 2026 r. – jest to przychylenie się do postulatu branży z konsultacji społecznych. Przewiduje się, że RM przyjmie ustawę w połowie lipca, następnie projekt zostanie zgłoszony do notyfikacji unijnej i jesienią trafi do Parlamentu.
- Na opakowaniach objętych systemem muszą się znaleźć oznakowania określające przynależność do systemu i wysokość kaucji. Przy zwrocie opakowań nie będzie wymagane okazanie paragonu. Wzór oznakowania: <https://www.gov.pl/web/klimat/system-kaucyjny>
- 12 czerwca 2024 r. rozporządzenie o wysokości kaucji, po przejściu procedury notyfikacji unijnej, podpisała minister Paulina Hennig-Kloska. Liczymy, że zostanie ogłoszone w Dzienniku Ustaw w czerwcu, ewentualnie na przełomie czerwca/lipca 2024 r.

INFORMACJE ROZSZERZONE:

- MKiŚ ma świadomość oczekiwań społecznych, aby system kaucyjny został uruchomiony 1 stycznia 2025 r. Niektóre sklepy już zainwestowały w projekty pilotażowego zbierania opakowań po napojach czy automaty zbierające. Termin faktycznego startu systemu kaucyjnego zależeć będzie od stopnia przygotowania i zaangażowania operatorów.
- **Zasady działania systemu kaucyjnego:**
  - System obejmuje opakowania jednorazowego użytku: butelki PET o pojemności do 3 litrów i puszki metalowe o pojemności do 1 litra oraz butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra.
  - Wysokość kaucji: 50 groszy na butelki PET i puszki, 1 zł na butelki szklane.
  - Opakowanie będzie można oddać w dowolnym punkcie zbiórki i odebrać kaucję.
  - Obowiązek zbierania opakowań objętych systemem nałożony jest na sklepy powyżej 200 m², a małe sklepy poniżej 200 m² mogą dobrowolnie przystępować do systemu (mamy sygnały, że sklepy chcą w nim być, więc punktów zbiórki będzie więcej).
  - Opakowań nie należy zgniatać przed oddaniem do punktu zbiórki.
  - Zbiórka opakowań będzie organizowana przez podmioty reprezentujące („operatorów”). W Polsce będziemy mieli kilku operatorów
- Do MKiŚ wpłynęły 4 wnioski o wydanie decyzji. Do tej pory wydano 2 zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego dla: Krajowy System Kaucyjny ZWROTKA S.A. oraz PolKa Operator Systemu kaucyjnego Not For Profit S.A. Kolejne dwa są na etapie analizy formalno-prawnej.
- **Cele unijne** - wprowadzający będą obowiązani osiągnąć określone poziomy selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w ramach systemu (77% od 2025 r. i 90% od 2029 r.). Dodatkowo, dla butelek jednorazowego użytku z tworzyw, będą obowiązani do

zapewnienia, aby opakowania te, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami, zawierały udział wagowy wynoszący co najmniej: od 2025 r. – 25% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu i od 2030 r. – 30% tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu.

- **Korzyści z systemu kaucyjnego:**
  - Zmniejszy zanieczyszczenie środowiska.
  - Zwiększy poziom selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych - wysokie poziomy selektywnej zbiórki (ok 90% możliwe do osiągnięcia) i recyklingu (nieosiągalne w obecnym systemie do żółtego pojemnika).
  - Zwiększy poziom recyklingu odpadów opakowaniowych. Pozyskiwany jest czysty surowiec, który może być stosowany do produkcji kolejnych opakowań do żywności, czego nie osiągamy w żółtym pojemniku, ze względu na zabrudzenia surowca.
  - Jest on zgodny z zasadą gospodarki obiegu zamkniętego (recykling, a nie downcykling).
  - Wyrobi w nas pozytywne nawyki dot. segregowania odpadów
- Stawka opłaty produktowej za niezapewnienie poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w systemie kaucyjnym w 2025 r. jest minimalna: 0,10 zł za 1 kg.
- Z uwagi na wysoką skuteczność selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych, wdrożenie systemu kaucyjnego wpłyne pozytywnie na możliwość osiągania przez gminy wymaganych poziomów recyklingu odpadów komunalnych – 55% do 2025 r., do 2030 r. – 60%, a do 2035 r. – 65%. Tym samym gminy unikną kar finansowych za niezrealizowane cele. Dodatkowo gminy otrzymają pieniądze z opłat na sprzątanie, co wynika z przepisów dot. SUP. Będzie to dodatkowy zastrzyk dla ich budżetów w ramach środków na zagospodarowanie odpadów. Dotychczas to gminy pokrywały całkowite koszty sprzątania z opłat za odpady komunalne.

Komunikaty MKiŚ:

- Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska o wydaniu zezwolenia dla drugiego operatora systemu kaucyjnego: [czytaj więcej](#)
- Nowy logotyp systemu kaucyjnego: [czytaj więcej](#)
- System kaucyjny: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska nt. postulowanych zmian w systemie kaucyjnym: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska wzięła udział w debacie Budujemy system kaucyjny – jak biznes odpowiada na nowe wyzwania: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska o rozwiązaniach w zakresie gospodarki odpadami: [czytaj więcej](#)
- Wiceministra Anita Sowińska o przyszłości systemu kaucyjnego w Polsce: [czytaj więcej](#)